

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕЛЕБАЧЕННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

В роботі викладено методичні рекомендації щодо застосування телебачення в навчальному процесі при викладанні юридичних дисциплін і наведено приклад такого застосування по темі “Необхідна оборона”.

Застосування ТЗН у навчальному процесі — питання не нове. Вони застосовуються принаймні вже піввіку і зазнали певної трансформації.

Передусім, використовувались променеві прилади: епідіаскопи, кадропроєктори, кінопроєктори, згодом на допомогу їм прийшла звукозаписуюча апаратура, а в останні роки — телевізійна та комп’ютерна техніка.

Причому, спостерігається дивна річ. Раніше, коли технічні засоби навчання були елементарні, а їх застосування вимагало від викладача більше енергії і часу — вони застосовувались частіше; а ось тепер, коли маємо таку досконалу апаратуру як комп’ютерна і телевізійна, можливості якої набагато більші, — ТЗН викладачами-правознавцями застосовуються набагато менше.

Разом з тим, при викладанні юридичних дисциплін є великий простір і потреба у застосуванні ТЗН, що, без сумніву, призведе до інтенсифікації навчального процесу, підвищить у студентів інтерес до дисциплін, які вони вивчають. Але важливо, щоб ТЗН застосовувались тільки тоді, коли у цьому є потреба і від них є користь. Не слід, наприклад, застосовувати слайди з відображенням елементарних схем. Такі схеми можуть бути виконані викладачем на класній дошці. Під час написання таких схем викладач своїми діями заохочуватиме студентів до цієї праці, буде супроводжувати їх своїми поясненнями, його дії будуть збігатися синхронно з аналогічними діями студентів тощо. Тоді як написання на дошці складних схем, які студентам не треба копіювати у своїх зошитах, недоречно. У цьому випадку слід застосовувати ТЗН.

Але автор ставить перед собою мету викласти застосування тільки одного виду ТЗН — телебачення, яке має можливість відтворити на екрані якісь дії зі звуковим супроводженням так

само, як і кіно. Але по телебаченню, як відомо, це зробити куди простіше.

Телебачення при викладанні юридичних дисциплін може застосовуватись у двох напрямках:

- 1) для демонстрації тих чи інших подій;
- 2) для вирішення практичних задач, запропонованих у телефільмі.

Перший напрямок слід застосовувати в таких випадках:

1) коли усно розповісти про якісь події в усіх деталях занадто складно і легше це показати на екрані. Наприклад, судове засідання, процес дослідження тих чи інших доказів;

2) коли усна розповідь для кращого засвоєння її змісту підтверджується показом на екрані подій, про які йдеться;

3) коли на відеокамеру знімаються якісь дії (хід заняття по огляду місця події, наприклад), а потім, на заняттях знята ситуація демонструється на екрані телевізора і розбираються позитивні та негативні її сторони.

Другий напрямок — вирішення на заняттях телевізійних задач, у яких викладено ситуацію, яку студенти повинні оцінити, проаналізувати і дійти конкретного висновку, тобто викласти рішення цієї задачі.

Одна з таких задач по темі “Необхідна оборона” виготовлена автором і використовується на заняттях. Спочатку автор підготував сценарій, а потім, за участю студентів, було знято телевізійний фільм.

У фільмі спочатку диктор викладає суть задачі, яка полягає в тому, що студента, який пізно ввечері повертався до гуртожитку, намагались пограбувати двоє неповнолітніх. І він, під час захисту, завдав одному з них тілесних ушкоджень і підозрювався в перевищенні умов необхідної оборони. Далі показується хід допиту пі-

дозрюваного, з якого випливає, чи міг останній захистити свої права, не вдаючись до оборони. Цим закінчується перша частина фільму, і студенти оцінюють дії підозрюваного по захисту своїх прав на допиті.

У цій частині задачі свідомо показані вади в лінії поведінки підозрюваного, які повинні виявити студенти.

У другій частині телефільму-задачі показано правильне її рішення, тобто показана адекватна поведінка підозрюваного на допиті.

При використанні першого напрямку застосування телебачення в навчальному процесі, студент отримує додаткову інформацію з того чи іншого питання. Другий напрямок його застосування дає можливість перевірити знання студента з теми, яка вивчається, його уміння аналізувати конкретну ситуацію і робити необхідні висновки.

Таким чином, застосування телебачення в навчальному процесі з юридичних дисциплін дає

студентам додаткову інформацію, а також допомагає перевірити їхні знання, виробити в них деякі навички, важливі для юриста.

Але для цього кафедра повинна мати необхідний банк інформації, тобто телефільми і телероліки. Можливості для їх виготовлення і демонстрації в університеті є.

Це можна зробити двома шляхами:

1. Записати на телевізійну плівку фрагменти з навчальних і художніх кінофільмів або зробити копії з телефільмів.

2. Виготовити необхідні телефільми-задачі.

Все це у наших умовах можливо, але потребує від викладача додаткового часу. Тому для активізації цього напрямку діяльності слід викладачів заохочувати.

Використавши всі наявні можливості, викладацький склад факультету правничих наук зможе активно застосовувати телебачення й інші технічні засоби навчання, чим інтенсифікує навчальний процес.

Galytsya O. S.

USE OF TELEVISION IN EDUCATIONEL PROCESS WITH TEACHING OF LAW DISCIPLINES

In the work the practical recommendations for usage of television in the process of learning during the teaching of law disciplines are presented, and the example of such usage on the topic "Justifiable Defense" is given.